

ERINDRINGSBIO

ET FILMTILBUD TIL MENNESKER MED DEMENS

FILMPAKKE

SYDHAVSØERNE

Fra filmen 'Nykøbing F.', Karl Roos og Peter Lind, 1938.

Introduktion

ErindringsBio er et filmtilbud til mennesker med demens sammen med pårørende, plejepersonale og frivillige. Det er for alle, der kan lide at se film, som kan sætte gang i erindringer og samtaler om det levede liv.

Filmpakkerne i ErindringsBio giver dig mulighed for at styrke samværet med og blive klogere på et menneske, der lever med demens. ErindringsBio er baseret på principper for reminiscensmetoden, som går ud på at styrke funktionsniveau og trivsel hos mennesker med demens gennem brug af deres egen livshistorie. Med ErindringsBio gør man det helt konkret ved at vække minder til live med filmklip fra barndommen og ungdommen – en tid, de fleste mennesker med demens stadig vil kunne genkalde sig.

ErindringsBio byder på udvalgte dokumentariske filmklip. Filmene følges op af spørgsmål om egne erindringer på baggrund af det, I har set. Filmene og den efterfølgende snak skaber rammen for en fælles oplevelse, der styrker identitetsfølelsen og højner livsglæden hos alle, som ser med.

Tag på en fælles rejse tilbage i tiden!

FILMPAKKEN INDHOLD

Filmpakken viser Sydhavsøerne og omegn gennem syv film og filmklip fra 1930'erne til 1970'erne med tilhørende dialogmateriale.

Filmene kan findes her: <https://www.danmarkpaafilm.dk/erindringsbio/sydhavsoerne>

For at sikre en god samtale mellem deltagerne anbefaler vi grupper på to til fem deltagere.

Filmpakkens indhold er inddelt i tre niveauer:

- Korte filmklip
- Film og billedkort
- Find filmklip fra din hjemstavn

De tre niveauer indeholder film og materiale af varierende længde og med forskellige grader af kompleksitet. Dermed er de tilpasset mennesker med demens i forskellige stadier. Du kan læse mere under 'Sådan bruger du de tre niveauer'.

Filmpakkens indhold kan fint deles over flere visninger. Det er dig som pårørende, frivillig eller plejepersonale, der guider filmvisningen og samtalen. Det står dig frit for at vælge niveau, film og spørgsmål fra, som du vurderer ikke egner sig til den eller de personer, du ser filmene med. Du skal dog som udgangspunkt ikke være tilbageholdende med at vise en film eller stille et spørgsmål. Formålet med ErindringsBio er at skabe en god fælles oplevelse, men også at stimulere personer med demens kognitivt og lære dem bedre at kende.

Spørgsmålene i filmpakken skal med andre ord opfattes som springbræt til gode, personlige samtaler, hvor glæden ved at fortælle står i centrum.

SÅDAN BRUGER DU DE TRE NIVEAUER

Niveau 1: Korte filmklip

Her finder du en række korte klip på omkring 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire spørgsmål, som du kan stille, efter at klippet er vist, for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

- Både film og spørgsmål på dette niveau er nemme at gå til og kan bruges sammen med mennesker med en kort opmærksomhedshorisont.

Niveau 2: Film og billedkort

Her finder du en film på omkring 5-12 minutter. Da filmen er lidt længere, kan det være svært at huske alt indholdet. Derfor får du en række billeder fra filmen med tilhørende spørgsmål, som I kan kigge på sammen efterfølgende. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på.

- Filmene har en længde, der for nogle kan være udfordrende. Her kan billedkortene forhåbentlig fungere som pejlemærker, så selv mennesker med en kort hukommelseshorisont kan få noget ud af oplevelsen.

Niveau 3: Find filmklip fra din hjemstavn

Her har du muligheden for at se film fra din hjemegn ved at gå på opdagelse på Danmarkskortet på sitet 'Danmark på Film'. Kortet indeholder historiske filmklip fra hele landet. Hukommelsen er særligt knyttet til steder, så derfor kan kortet være et godt værktøj til at vække minder.

Der er ikke forberedt spørgsmål til dette niveau, da det er helt op til jer selv, hvad I vælger at udforske: Film fra den nære hjemstavn, en landsdel eller det foretrukne sommerferiested. Udvalg derfor i fællesskab de klip, som vækker nysgerrighed og kan starte en samtale.

- Bemærk, at du her bevæger dig ud af ErindringsBio-universet og ind på 'Danmark på film'-sitet, der indeholder mange forskelligartede filmklip. Her er klippene ikke udvalgt efter demensvenlige kriterier, og nogle klip kan derfor have negativt indhold – vær opmærksom på dette.
På grund af kompleksiteten i at bevæge sig rundt på Danmarkskortet, kan dette niveau være svært at følge for mennesker med fremskreden demens.

INSPIRATION TIL SAMTALE

SYDHAVSØERNE

INTRODUKTION – KAN LÆSES HØJT, FØR I GÅR I GANG

Sydhavsøerne er bedst karakteriseret ved frodig jord og historiske herregårde. Fugleflugtslinjen og Storstrømsbroen fungerer som hovedpulsårer, der forbinder øerne med Tyskland mod syd og hovedstaden mod nord – et trafikalt knudepunkt, der også har medført en strøm af turister. I denne filmpakke har vi samlet en række film om Sydhavsøerne. Du kan bl.a. deltage i høsten af sukkerroer og frugter fra Fejøs æblehaver. Bagefter kan du tage med på udflugt til Maribo eller nyde den skønne udsigt fra Møns Klint eller Pomlenakke.

KORTE FILMKLIP

'Korte filmklip' indeholder en række klip på omkring 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire forslag til spørgsmål, som du kan stille efter klippet for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

KLIP NR. 1 — Høstsæson og æblehaverne på Fejø

Instruktør: Ebbe Larsen, 1974, 2 min. (med speak/musik)

Sensommeren er over Lolland, og afgrøderne er klar til høst. En mejetærsker høster og tærsker en kornmark. Derefter sejler færgen til Fejø, hvor de velkendte æblehaver bugner med saftige æbler, som beboerne plukker inden den første nattefrost.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Tog du eller din familie del i høsten i dit lokalområde, da du var ung?
- Hvilket erhverv var vigtigt for din hjemstavn? Har du arbejdet med det?
- Har du dyrket frugt eller grønt i din egen have eller som en del af dit arbejde?
- Hvilken årstid kunne du bedst lide som barn? Fortæl hvorfor.

KLIP NR. 2 — Det skønne Møn

Instruktør: Kaj Wedell Pape, 1941, 2 min. (med musik/speak)

Turistfilm om landskabet og naturen ved Møns Klint. Et børnekor synger vers fra 'Møns sang' – en lokal vise, som handler om Møn og øens natur.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Har du besøgt Møns Klint som barn eller ung? Hvis ja, hvad syntes du så om landskabet?
- Hvad er dit forhold til Møn? Har du boet eller arbejdet der?
- Har du været på udflugt på Møn? Hvis ja, hvor gik turen hen?
- Findes der sange om din hjemstavn? Hvis ja, hvilken kan du bedst lide?

KLIP NR. 3 — Herregårdene på Lolland-Falster

1938, 2 min. (med speak)

Lolland og Falsters frugtbare jord er grundlaget for den store koncentration af herregårde med stordriftslandbrug. En kavalkade af de historiske herregårde præsenteres.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Var der en herregård nær din hjemstavn? Har du besøgt den? Fortæl om det.
- Fortæl om en bygning eller byggestil, som din hjemstavn er kendt for.
- Hvordan vil du beskrive dit lokalområde? Hvad er der skønt ved det?
- Hvilken boligtype boede du i som barn? F.eks. gård, hus eller lejlighed. Fortæl om det.

KLIP NR. 4 — Stabelafløbning i Nakskov Havn

Instruktør: Bendt Rom og Bodil Rom, 1955, 3 min. (med speak/musik)

Østasiatisk Kompagni afholder stabelafløbning for deres nye skib, M/S Busuanga, i Nakskov Havn. Værftets eget hornorkester spiller festlig musik for de fremmødte, imens solen skinner på det søsatte skib.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Har du været med til en fejring af et skib? F.eks. stabelafløbning eller navngivning?
- Har du arbejdet på et skib eller kender du nogen, der har? Fortæl om det.
- Hvad er dit forhold til Nakskov? Har du besøgt byen eller boet der?
- Havde din hjemstavn en havn, der var aktiv? Var den vigtig for de lokale erhverv?

KLIP NR. 5 — Høst af sukkerroer

Instruktør: Ebbe Larsen, 1974, 2 min. (med speak/reallyd)

Efteråret er begyndt, og på Sydhavsøerne høstes sukkerroerne af store maskiner. En ældre kvinde med polsk baggrund fortæller, om dengang hun rejste til Danmark for at arbejde med roehøsten.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Har du været med til sukkerroehøst, eller kender du nogen der har? Fortæl om det.
- Hvor lange var dine arbejdsdage?
- Har du eller din familie prøvet at flytte til et nyt sted for at arbejde? Fortæl om det.

KLIP NR. 6 — Sommerudflugt til Maribo

1944, 3 min. (stum)

En solrig sommerdag på Lolland. To unge kvinder er på udflugt til Maribo, hvor de besøger det gamle rådhus og frilandsmuseet. Derefter lejer kvinderne en robåd og sejler rundt på Sønder sø.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvad er dit forhold til Maribo? Har du besøgt byen eller boet der?
- Fortæl om en udflugt du har været på. Hvor gik turen hen og med hvem?
- Hvor kunne du bedst lide at tage på udflugter som ung?
- Har du prøvet at sejle på en udflugt? F.eks. i robåd, kano eller kajak. Fortæl om det.

FILM OG BILLEDKORT

Herunder finder du billedkort, som I kan kigge på sammen efter filmen på omkring 8-12 minutter. Billedkortene indeholder spørgsmål, som kan bruges til at starte en samtale. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

FILM — De danske Sydhavsøer

Instruktør: Bjarne Henning-Jensen, 1944, 12 min. (med speak)

Turistfilm om Sydhavsøerne med særligt fokus på de tre største øer; Lolland, Falster og Møn. Mange af øernes byer, landemærker og turistdestinationer fremhæves: tog- og færgetrafikken er travl, Nykøbing F. er en populær turistby og Pomlenakke er et skønt udflugtssted.

Bjørnebrønden på Torvet i Nykøbing Falster, der blev opført i 1938 og er placeret over for Czarens Hus.

Hvad er dit forhold til Nykøbing Falster? Har du besøgt byen eller boet der?

Det smukke udflugtssted Pomlenakke, hvor besøgende nyder havudsigten.

Fortæl om det udflugtsmål, du holder allermest af at besøge og hvorfor.

Lokale børn hilser på rejsende togpassagerer og rækker dem blomsterbuketter.

Hvordan kan du bedst lide at rejse? Med tog, færge, fly eller andet.

Granitstenen i Rødby Fjord er opført til minde om stormfloden i 1872, hvor vandstanden målte over tre meter.

**Fortæl om et ekstremt
vejr­fæ­no­men, du har oplevet
som barn. F.eks. snestorm, orkan
eller høj vandstand.**

FIND FILMKLIP FRA DIN HJEMSTAVN

Her finder du et Danmarkskort fyldt med røde knappenåle. Hver nål åbner et historisk filmklip, som er optaget på lige præcis dette sted.

Hukommelse har en særlig forbindelse med fysiske og geografiske steder. At genbesøge steder med mange minder kan derfor være givende i reminiscensarbejde.

Rejsen starter på Sydhavsøerne, og derfra kan I selv vælge, hvad I vil udforske: Om det skal være filmklip fra den nære hjemegn, en hel region eller det foretrukne sommerferiested et helt andet sted i landet.

Du finder kortet her: <https://www.danmarkpaafilm.dk/kort>

Bemærk, at der ikke er forberedt spørgsmål til de enkelte film. Fokuser derfor på at finde filmklip, som vækker nysgerrigheden, da de fungerer bedst til at vække minder og starte en samtale. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

NB: Du bevæger dig her ud af ErindringsBio-universet og ind på 'Danmark på film'-sitet, der indeholder mange forskelligartede klip, som ikke er udvalgt efter demensvenlige kriterier, så vær opmærksom på dette.